

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
"PROGRAMU INTERWENCJI SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH W CELU ZMIANY
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I INTEGRACJI OBSZARU FUNKCJONALNEGO SUBREGIONU
EGO POŁOŻONEGO WE WSCHODNIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO" - "PRO EGO 2014-2020"**

I. Podstawa prawna:

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla "PROGRAMU INTERWENCJI SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH W CELU ZMIANY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I INTEGRACJI OBSZARU FUNKCJONALNEGO SUBREGIONU EGO POŁOŻONEGO WE WSCHODNIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO" - "PRO EGO 2014-2020" (Program) stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235 ze zm.), zwana dalej ustawą OoŚ.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ww. ustawy strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Ocena ta obejmuje:

1. uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
3. uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
4. zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Podstawę prawną do opracowania podsumowania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego" - "PRO EGO 2014-2020" stanowi art. 55 ust. 3 ustawy OoŚ.

Do elementów obowiązkowych ww. podsumowania ustawa OoŚ zalicza:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu (Programu) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione:
 - a) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - b) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235 ze zm.), tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Ełku, Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie,
 - c) zgłoszone uwagi i wnioski,
 - d) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - e) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

II. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu („Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - „PRO EGO 2014-2020”) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Program „PRO EGO 2014-2020” jest odpowiedzią całej społeczności zamieszkującej tę część województwa warmińsko-mazurskiego na problemy i procesy zachodzące zarówno wewnątrz obszaru, jak i w jego otoczeniu. Aspiracją władz lokalnych, przedstawicieli instytucji około biznesowych i organizacji pozarządowych, a także przedsiębiorców jest realizowanie swoich celów w regionie nowoczesnym, dynamicznym, dającym szanse rozwojowe, przyjaznym dla środowiska.

Celem Programu „PRO EGO 2014-2020” jest: wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru funkcjonalnego Subregionu EGO. Konkurencyjna gospodarka opiera się na dwóch filarach, których wsparcie będzie potrzebne w ramach realizacji Programu. Filarami tymi są:

1. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna, na którą składają się m.in.:
 - jakość zasobów ludzkich (kwalifikacje, mentalność);
 - jakość otoczenia biznesu (sprawność administracji i innych instytucji oraz organizacji około biznesowych);
 - dostępność komunikacyjna (drogowa, kolejowa, lotnicza, wodna).
2. Wysoki potencjał rozwojowy gospodarki lokalnej, o którym świadczą:
 - doświadczenie i tradycja (w branżach najlepiej rozwiniętych w regionie);
 - innowacyjność (chęć do wprowadzania innowacji, chłonność innowacji);
 - powiązania sieciowe z zagranicą i wewnątrz obszaru (relacje klastrowe);
 - umiejętność współpracy i zaufanie.

Wzrost konkurencyjności gospodarki wymaga wielu działań służących poprawie np. jakości kapitału ludzkiego, dostępności komunikacyjnej, przyczyni się do postrzegania obszaru EGO jako „przyszłościowego”, „dającego możliwości rozwoju dla mieszkańców”, a to z kolei pozwoli zahamować niekorzystne tendencje migracyjne i zwiększy zainteresowanie regionem zarówno potencjalnych mieszkańców, inwestorów, jak i turystów.

Osiągnięcie celu Programu „PRO EGO”: **wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru funkcjonalnego Subregionu EGO** przyczyni się również do realizacji następujących celów strategicznych:

1. Poprawa warunków inwestycyjnych.
2. Wzrost znaczenia EGO jako obszaru atrakcyjnego turystycznie.
3. Zwiększenie jakości kapitału ludzkiego

Program „PRO EGO 2014-2020” wyznacza 9 kierunków działań do realizacji tj.:

1. Tworzenie i rozwój produktów turystycznych;
2. Wspieranie rozwoju powiązań klastrowych;
3. Wsparcie i fundusze dla biznesu;
4. Wspieranie szkolnictwa i edukacji;
5. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców;
6. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej;
7. Integracja i promocja EGO;
8. Współpraca zewnętrzna;
9. Zwiększanie jakości i sprawności administracji.

Podstawowym problemem w dokonywanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu był stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu, w szczególności jeśli chodzi o projekty. Jednak należy dodać, iż brak szczegółowości jest dość typową cechą tego typu opracowań. Ogólny charakter zapisów, zwłaszcza dotyczących projektów kluczowych umożliwił w niektórych przypadkach tylko pobieżną prognozę możliwych oddziaływań. Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, jak wyżej wspomniano, przedmiotowy dokument ma charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy np. budowie nowych dróg, należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235, ze zm.). W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do proponowanych w Programie mogą obejmować alternatywne: lokalizacje przedsięwzięcia, przebiegi szlaków w przypadku inwestycji drogowych, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizacje prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięć oraz alternatywne procesy. Zgodnie z opinią Komisji Europejskiej warianty alternatywne odnoszą się wyłącznie do projektowanych przedsięwzięć, które ze swojej strony mogą być wariantowane w wyżej wymieniony sposób. Dokumenty strategiczne, o dużym stopniu ogólności (a takim jest niniejszy Program) nie mogą i nie powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu.

III. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Do opracowanego „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020" przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235, ze zm.), w ramach której sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020"*. Realizacja przedmiotowego Programu powinna przyczynić się do poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Podstawowym celem sporządzania Prognozy było wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń Programu na środowisko i mieszkańców. Ze względu na znaczny stopień ogólności sformułowań w zakresie priorytetów i działań zawartych

w dokumencie, możliwe było dokonanie ogólnej ich oceny. W związku z tym szczegółowa analiza wpływu poszczególnych inwestycji zostanie przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Szeroki zakres działań określony w Programie sprawia, że przewidywane działania mogą mieć różnorodny charakter - od pozytywnych, przez neutralne, po negatywne. Jednakże potencjalnie negatywne oddziaływania będą miały często jedynie charakter lokalny, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Analiza i ocena celów strategicznych oraz działań określonych w *Programie* nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregokolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.

IV. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.2013. 1235, ze zm.).

Zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235, ze zm.) właściwymi organami w sprawach opiniowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Ełku,
- Warmińsko - Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie.

Pismem z dnia 4 września 2015 r. znak: SR.062.6.2015 Przewodniczący zarządu Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana wystąpił do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Ełku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu dokumentu: „Program Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020".

W odpowiedzi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Ełku, pismem z dnia 14.09.2015 r., znak: WSTŁ.411.28.2015.AMK, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko i stwierdził, że ma być on zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy OOS. Ponadto prognoza powinna:

- dokonać oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w założeniach do projektu dokumentu(...) oraz potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania jego zapisów,
- sformułować wnioski i rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji ww. dokumentu,
- uzasadnić wybór przyjętych do realizacji założeń pod kątem późniejszych skutków dla środowiska,
- dokonać oceny, czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonać oceny pozytywnych, negatywnych i obojętnych skutków dla środowiska (w tym przestrzennych i społecznych),

- dokonać oceny rzeczywistych zagrożeń i ryzyka konfliktów oraz wskazać rozsądne alternatywne rozwiązania, które pozwoliłyby ewentualne zagrożenia wyeliminować lub znacząco ograniczyć, przedstawić zaplanowany system monitoringu, oparty na odpowiednio dobranych i zweryfikowanych wskaźnikach, stanowiący podstawowe źródło wiedzy na temat przebiegu i postępu procesu wdrażania założeń do projektu dokumentu oraz osiągania zamierzonych celów, a także metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, w odniesieniu do środowiska.

Pismem z dnia 4 września 2015 r. Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana wystąpił do Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020".

W odpowiedzi Warmińsko - Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem znak: ZNS.9082.2.98.2015.KM z dnia 21.09.2015 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020", określony w art. 51 ust. 2, oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy OoŚ z dnia 3 października 2008 r.

Pismem z dnia 17.12.2015 r. Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych II (Ełk), oraz do Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o zaopiniowanie projektu „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020".

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie (RDOŚ) pismem z dnia 22.12.2015 r. (znak pisma: WSTŁ.410.62.2015.BT) stwierdził, iż przedłożony do zaopiniowania dokument spełnia zasadnicze kryteria formalne oraz co do zasady merytoryczne, wymagane przepisami prawa. Ponadto w swojej opinii napisał, że: struktura dokumentu nawiązuje m.in. do Strategii zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej, Programu działań na rzecz środowiska - priorytety polityki ochrony środowiska w UE do roku 2020, Polityki ekologicznej Państwa, Strategii Rozwoju Kraju 2020, Polityki Klimatycznej Polski, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030, Strategicznego Planu Adaptacji dla Sektorów i Obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Programu Wiedza i Edukacja Rozwój, Programu Polska Cyfrowa, Programu Polska Wschodnia, Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej, Programu Pomoc Techniczna, Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020, Strategii Rozwoju Społeczno-gospodarczego

województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020, Programu Ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy 2015-2018, Planu zagospodarowania województwa warmińsko-mazurskiego, Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego, Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ełckiego do roku 2016, Programu Ochrony Środowiska miasta Ełku na lata 2014-2017, Programu Ochrony Środowiska na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 dla gminy Ełk, Powiatowego programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019, Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Planu Zrównoważonego Rozwoju Transportu Zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz gminy Stare Juchy na lata 2013-2022, Strategii Rozwoju Powiatu Gołdapskiego, Programu Ochrony Środowiska Powiatu Gołdapskiego, Strategii Rozwoju Powiatu Oleckiego na lata 2016-2025, Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 oraz innych dokumentów strategicznych, szczegółowość dokumentu jest adekwatna do dokumentów opracowywanych na danym szczeblu.

W dokumencie przedstawiono ogólną charakterystykę środowiska społeczno-gospodarczego obszaru EGO, charakterystykę środowiska przyrodniczego (rzeźba terenu, zasoby glebowe, wody powierzchniowe i podziemne, lasy i gospodarka leśna, formy ochrony przyrody), zdiagnozowano aktualny stan środowiska i zagrożenia, uwzględniając wszystkie aspekty środowiska, tj. jakość gleb, wód, powietrza, (zanieczyszczenie powietrza, klimat), hałas, pola elektromagnetyczne, odpady, przedstawiono problemy gminy z punktu widzenia środowiska. W dokumencie określono:

- cele strategiczne Programu, w tym działania podejmowane dla ich osiągnięcia,
- cele operacyjne oraz proponowane kierunki działań,
- zarządzanie realizacją Programu oraz potencjalne źródła finansowania założonych celów strategicznych,
- system monitoringu Programu.

Analizując walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru EGO, w znaczeniu prawnych form ochrony przyrody, należy uznać je za wysokie. Na terenie EGO znajdują się następujące formy ochrony przyrody: 13 rezerwatów przyrody, park krajobrazowy Puszczy Rominckiej, obszary Natura 2000 „Ostoja Murawy na Pojezierzu Ełckim kod obszaru PLH280041, „Jezioro Woszczelskie kod obszaru PLH 280034”, „Ostoja Poligon Orzysz kod obszaru PLB 280014”, „Torfowisko Zocie kod obszaru PLH 280037”, „Lasy Skaliskie kod obszaru PLB 280011”, „Niecka Skaliska kod obszaru PLH 280049”, Puszcza Romincka kod obszaru PLH 280005”, „Ostoja Borecka kod obszaru PLH 280016”, „Puszcza Borecka kod obszaru PLB 280006”, 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Gołdapska Struga, Tatarska Góra i Torfowisko Zocie, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi, obszar chronionego krajobrazu Doliny Błędzianki, obszar chronionego krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy, obszar chronionego krajobrazu Grabowo, obszar chronionego krajobrazu Jezior Orzyskich, obszar chronionego krajobrazu Jezior Oleckich, obszar chronionego krajobrazu Jezior Rajgrodzkich, obszar chronionego krajobrazu Pojezierza Ełckiego, obszar chronionego krajobrazu Puszczy Boreckiej oraz 115 pomników przyrody.

Parametry jakościowe powietrza kształtowane są w szczególności poprzez działania podejmowane w sferze transportu. Niezależnie od realizacji dokumentu poddanego ocenie, regulacje prawne w zakresie standardów jakości środowiska oraz prowadzony monitoring środowiska przyczyniać się będą do sukcesywnej poprawy jakości powietrza.

Program PRO EGO 2014-2020 został przygotowany w celu wzrostu konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru funkcjonalnego Subregionu EGO, poprzez realizację celów strategicznych tj.: poprawę warunków inwestycyjnych, wzrost znaczenia EGO jako obszaru atrakcyjnego turystycznie, zwiększenie jakości kapitału ludzkiego. Realizacja tego programu powinna

przyczynić się do poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Dokonano syntezy diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru funkcjonalnego EGO.

Zgodnie z treścią dokumentu, jako priorytety realizowane poprzez konkretne cele uznano:

Cel strategiczny 1: Poprawa warunków inwestycyjnych.

Cel strategiczny 2: Wzrost znaczenia EGO jako obszaru atrakcyjnego turystycznie.

Cel strategiczny 3: Zwiększenie jakości kapitału ludzkiego.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych działań, m.in. tworzenie i rozwój produktów turystycznych, wspieranie rozwoju powiązań klastrowych, wsparcie i fundusze dla biznesu, wspieranie szkolnictwa i edukacji, aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców, zwiększanie dostępności komunikacyjnej, integrację i promocję EGO, współpracę zewnętrzną oraz zwiększenie jakości i sprawności administracji. Ocena działań zaplanowanych do wsparcia nie wskazuje na obecnym etapie na możliwość występowania znaczących oddziaływań. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wskazała potrzeby przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Planowane do sfinansowania projekty inwestycyjne nie powinny oddziaływać na kraje sąsiednie.

Przeprowadzona ocena pozwala na stwierdzenie, że dokument spełnia większość celów dokumentów wyższego szczebla, uwzględniając w dużym stopniu zasadę zrównoważonego rozwoju. Zaplanowane działania powinny przynieść pozytywne efekty, pod warunkiem spełniania zasad ochrony środowiska na każdym etapie realizacji inwestycji, natomiast możliwe negatywne oddziaływania będą miały w wielu przypadkach charakter chwilowy (w trakcie realizacji inwestycji).

Podstawowym problemem w ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu jest stosunkowo duży poziom ogólności przedmiotowego dokumentu. Ogólny charakter zapisów, zwłaszcza dotyczących kluczowych projektów umożliwił w niektórych przypadkach tylko pobieżną prognozę możliwych oddziaływań. Dokument ten ma charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do proponowanych w Programie mogą obejmować alternatywne: lokalizacje przedsięwzięcia, przebiegi szlaków w przypadku inwestycji drogowych, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizacje prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięć oraz alternatywne procesy. Dokumenty strategiczne, o dużym stopniu ogólności (a takim jest przedłożony Program) nie powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu. Nie powinno się też poddawać ocenie wariantów tych inwestycji, dla których nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie opinią z dnia 14.01.2016 r. (pismo znak: ZNS.9082.2.216.2015.KM) pozytywnie zaopiniował projekt „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020".

W uzasadnieniu stwierdził, że ustalenia Programu, pod warunkiem, że zostaną one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi, nie budzą zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

Przedmiotowy „Program Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020" w pełni uwzględnia opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 22.12.2015 r. , znak pisma: WSTŁ.410.62.2015.BT oraz opinię Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie z dnia 14.01.2016 r. znak: ZNS.9082.2.216.2015.KM.

V. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

W dniu 18 grudnia 2015 r. zostało wydane przez Przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana Obwieszczenie o konsultacjach społecznych, podające do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z : „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego" - "PRO EGO 2014-2020" wraz z projektem dokumentu dla, którego została opracowana „Prognoza” pn.: „Program Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego" - "PRO EGO 2014-2020”.

Uwagi i wnioski można było składać w terminie od 28 grudnia 2015 r. do 22 stycznia 2016 r. w jednej z następujących form:

- w formie pisemnej na adres: Biuro Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana, ul. Mateckich 3/28, 19-300 Ełk,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: a.lemieszonek@um.elk.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 ze zm.),
- ustnie do protokołu,
- bezpośrednio w trakcie otwartych spotkań konsultacyjnych, które odbyły się:
 - 14 stycznia 2016 r. (czwartek), godz.: 10.00-12.00, GOŁDAP - Urząd Miejski w Gołdapi, Plac Zwycięstwa 14,
 - 14 stycznia 2016 r. (czwartek), godz.: 13.30.-15.30, OLECKO - Starostwo Powiatowe w Olecku, ul. Kolejowa 32,
 - 15 stycznia 2016 r. (piątek), GODZ.: 10.00-12.00, EŁK, Urząd Miasta Ełku, ul. Piłsudskiego 4.

Informacja o konsultacjach społecznych została zamieszczona:

- w Biuletynie Informacji pod adresem: http://bip.elk.warmia.mazury.pl/251/Ogloszenia_i_komunikaty/
- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Ełku przy ul. Marsz J. Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk oraz na tablicy ogłoszeń w Biurze Stowarzyszenia EGO Kraina Bocian ul. Mateckich 3/28, 19-300 Ełk,
- w „Gazecie Olsztyńskiej” - wydanie z dnia 28.12.2015 r.

oraz przesłano ją do wszystkich członków Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana, z czego niektórzy również zamieścili ją na swoich stronach pod adresem:

- http://www.um.olecko.pl/aktualnosc-874-konsultacje_projektu_dokumentu_pro_ego_2.html,
- <http://www.elk.pl/aktualnosci/komunikaty/3843-konsultacje-spoeczne-dokumentu-pro-ego-2014-2020-wraz-z-prognozoddziaiywania-na-rodowisko.html>,

- http://swietajno.pl/wiadomosci/303/wiadomosc/87194/konsultacje_spoleczne_stowarzyszenia_ego#,
- <http://wieliczki.pl/?p=829>,
- http://bazagmin.pl/wiesci_lokalne/wiadomosci/292830/1/obwieszczenie_o_konsultacjach_spolecznych_programu_interwencji.

Z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020" wraz z projektem dokumentu dla, którego została opracowana „Prognoza” pn.: „Program Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020" można było się zapoznać w Biurze Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana ul. Małeckich 3/28, 19-300 Ełk oraz zostały one podane do publicznej wiadomości na stronie Biuletynu Informacji Publicznej http://bip.elk.warmia.mazury.pl/251/Ogloszenia_i_komunikaty/.

W ramach konsultacji wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Tabela 1. Zestawienie uwag zgłaszanych w ramach konsultacji społecznych i sposób ich rozstrzygnięcia

L.P	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział strona)	Dotychczasowy zapis	Treść uwagi	Instytucja/ osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
1.	Pro-EGO 2014-2020 Rozdział 9. Zintegrowane Przedsięwzięcia Terytorialne EGO, str. 89 i 90	1, str. 89, schemat nr 1, pkt. 8 „Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągu w ramach zadania ‘Połączenie ciągów ulicznych ul. Szkolna Zielona w Prostkach” 2. str. 90, schemat nr 3, pkt 13 i 14 Budowa ujęć wody w prostkach oraz w Borkach” „Spięcie sieci wodociągowej na odcinkach: Ostryków - Żelazki - Dąbrowskie, Guty Rożyńskie - Dybowo, Taczki - Rożyńsk Wielki, Nowaki-Borki, Kobylin - Miłusze, Dąbrowskie - Wiśniowo Ełckie”	1. str. 89, schemat nr 1, pkt. 8 powinno być: „Połączenie ciągów ulicznych - ul. Rzemieślnicza, szkolna, Zielona w Prostkach 2. str. 90, schemat nr 3, pkt 13 i 14 powinno być: jedno zadania pn „Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Prostki i ujęcia wody w Prostkach”.	Urząd Gminy Prostki ul. 1 Maja 44B 19-335 Prostki	Uwagi uwzględnione. Dokonano zmian w treści dokumentu.

2.	Pro-EGO 2014-2020 Rozdział 7. Kierunki działań, Działanie 5. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców, str. 64	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. W opisie działania dopisanie organizacji pozarządowych jako podmiotów realizujących działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej. 2. Dopisanie w pkt. 4 Opis projektu (zakres) - rozwój działań z zakresu ekonomii społecznej realizowanych przez organizacje pozarządowe z terenu EGO. 3. Dopisanie w pkt. 9 Podmiot realizujący projekt - organizacje pozarządowe z terenu EGO 	Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny u. Wolności 11 19-500 Gołdap	Uwagi uwzględnione. Dokonano zmian w treści dokumentu.
3.	Pro-EGO 2014-2020 Rozdział 7. Kierunki działań, Działanie 3. Wsparcie i fundusze dla biznesu, str. 58	-	Dopisanie projektu 5. Centrum Innowacji i kreatywności na terenie powiatu gołdapskiego.	Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny u. Wolności 11 19-500 Gołdap	Uwaga nie została uwzględniona. Samorządy EGO przeszły długotrwały proces uzgadniania kompleksowych i zintegrowanych projektów i z punktu widzenia Stowarzyszenia zgłoszony projekt nie ma strategicznego znaczenia dla rozwoju obszaru. Brak wpisu do programu nie uniemożliwia podmiotowi zgłaszającemu możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych. Fiszka projektu zostanie przekazana odpowiednim władzom samorządowym, które mogą uwzględnić projekt w swoich dokumentach strategicznych lub planach działań.

Ponadto w ramach konsultacji społecznych odbyły się otwarte spotkania konsultacyjne:

- 14 stycznia 2016 r. (czwartek), godz.: 10.00-12.00, GOŁDAP - Urząd Miejski w Gołdapi, Plac Zwycięstwa 14,
- 14 stycznia 2016 r. (czwartek), godz.: 13.30.-15.30, OLECKO - Starostwo Powiatowe w Olecku, ul. Kolejowa 32,
- 15 stycznia 2016 r. (piątek), GODZ.: 10.00-12.00, EŁK, Urząd Miasta Ełku, ul. Piłsudskiego 4.

W trakcie spotkań konsultacyjnych nie zgłoszono żadnych uwag.

Wszystkie uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych zostały przeanalizowane, z czego większość została uwzględniona a tylko jedna odrzucona.

Po przeprowadzonych konsultacjach społecznych dokonano jeszcze jednej korekty treści dokumentu. W projekcie pn. „Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu” dodano typ projektów polegający na inkubowaniu firm z obszaru EGO. Ten typ projektów ma przede wszystkim charakter nie inwestycyjny, a ewentualne działania inwestycyjne będą wiązały się z dostosowaniem istniejącej już infrastruktury do specyficznych potrzeb przedsiębiorców.

VI. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja celów określonych w „Programie Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020", nie będzie oddziaływać transgranicznie w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

VII. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Skutki realizacji postanowień „Programu Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020” będą odbywały się za pomocą monitorowania, czyli sprawdzania postępów związanych z jej realizacją oraz oceny jej wykonania przez osoby odpowiedzialne za jej realizację. Monitoring polega na obserwacji efektów założonych wcześniej planów i analizie uzyskanych wyników, a w miarę potrzeb jeżeli zaszłaby taka potrzeba modyfikowania tych działań. Monitoringiem objęte będą postępy w realizacji Programu.

Metodyka monitoringu ma formę zestandaryzowaną i powtarzalną, co jest warunkiem skuteczności monitoringu. Monitorowanie oparte jest o system wskaźników. Wyniki monitoringu są punktem wyjścia i jednym ze źródeł wykorzystywanych w ewaluacji. Wybrane wskaźniki mają za zadanie wskazywać, czy osiągnęte są zaplanowane cele i czy zaplanowane działania są efektywne. Tym samym wskaźniki stanowią „drogowskaz” prawidłowej realizacji programu „Pro EGO

2014-2020”. Analiza danych (zgodnie z przyjętym wskaźnikami realizacji poszczególnych celów) będzie prowadzona raz w roku (do końca lipca roku następnego).

Monitoring, ewaluacja i aktualizacja realizacji programu „Pro EGO 2014-2020” realizowana będzie przez Stowarzyszenie EGO Kraina Bociana.

Tabela 2. Wskaźniki monitorowania Programu

Działanie	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
Tworzenie i rozwój produktów turystycznych	Liczba turystów odwiedzających EGO	Os.	GUS
	Liczba utworzonych produktów turystycznych	Szt.	Dane własne
	Liczba utworzonych miejsc noclegowych	Szt.	GUS
	Liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych	Szt.	Dane własne
	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km	Dane własne
	Liczba zmodernizowanych akwenów wodnych	Szt.	Dane własne
	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych i rozrywkowych	Szt.	Dane własne
	Ilość wyprodukowanej energii pochodzącej z OZE	KW	Dane własne
	Powierzchnia przygotowanych terenów pod cele turystyczne	ha	Dane własne
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	Km	Dane własne
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	Km	Dane własne
	Liczba nowo podłączonych do sieci wodociągowej gospodarstw domowych	Os.	Dane własne
	Wspieranie rozwoju powiązań klastrów	Liczba utworzonych klastrów (w tym w podziale na poszczególne branże: turystyczny, zdrowotny, meblarski, rolno-spożywczy)	Szt.
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach klastrów		Szt.	Dane własne
Liczba firm wchodzących w skład klastrów		Szt.	Dane własne
Liczba inicjatyw podejmowanych w ramach działalności klastrów		Szt.	Dane własne
Wsparcie i fundusze dla biznesu	Liczba wspartych przedsiębiorstw MŚP	Szt.	Dane własne
	Powierzchnia uzbrojonych stref przedsiębiorczości	ha	Dane własne
	Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw	Szt.	GUS
	Liczba nowych przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego	Szt.	GUS

Działanie	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
	Liczba powstałych inkubatorów przedsiębiorczości	Szt.	Dane własne
	Liczba usług oferowanych przez IOB skierowanych do MŚP	Szt.	Dane własne
Wspieranie szkolnictwa i edukacji	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej	%	OKE w Łomży
	Średnie wyniki egzaminu maturalnego z matematyki	%	OKE w Łomży
	Liczba działań dla dzieci i młodzieży promujących naukę i innowacje	Szt.	Dane własne
	Liczba nauczycieli podnoszących kwalifikacje		Dane własne
	Liczba zajęć pozalekcyjnych	Szt.	Dane własne
	Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w stosunku do liczby dzieci w wieku przedszkolnym	%	Dane własne
	Liczba zbudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych w placówkach edukacyjnych	Szt.	Dane własne
	Liczba zmodernizowanych lub doposażonych szkół i uczelni	Szt.	Dane własne
	Liczba szkół i uczelni wyższych współpracujących z firmami i IOB	Szt.	Dane własne
	Liczba kierunków kształcenia w CKZiU		Dane własne
Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców	Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatory, streetworkerzy itp.)	Os.	Dane własne
	Liczba dzieci i młodzieży objętej animacją lokalną	Os.	Dane własne
	Liczba wspartych rodzin	Szt.	Dane własne
	Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Os.	Dane własne
	Liczba wydarzeń z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Szt.	Dane własne
	Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	Szt.	Dane własne
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Os.	Dane własne
	Liczba zmodernizowanych obiektów usług społecznych	Szt.	Dane własne
Zwiększanie dostępności komunikacyjnej	Długość wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury kolejowej	km	Dane własne
	Długość wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury drogowej	km	Dane własne

Działanie	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
	Liczba zmodernizowanych i wybudowanych miejsc parkingowych	Szt.	Dane własne
	Ilość wybudowanych parkingów rowerowych	Szt.	Dane własne
	Liczba zakupionych autobusów transportu publicznego	Szt.	Dane własne
	Liczba uruchomionych linii transportu publicznego	Szt.	Dane własne
Integracja i promocja EGO	Liczba działań promocyjnych	Szt.	Dane własne
	Udział w targach i wystawach krajowych	Szt.	Dane własne
	Udział w targach i wystawach zagranicznych	Szt.	Dane własne
	Liczba wspólnych wydarzeń EGO	Szt.	Dane własne
	Liczba uczestników wspólnych wydarzeń EGO	Szt.	Dane własne
	Liczba nowych inwestorów w regionie	Szt.	Dane własne
Współpraca zewnętrzna	Liczba zorganizowanych seminariów, konferencji, wizyt studyjnych itp.	Szt.	Dane własne
	Liczba uczestników zorganizowanych seminariów, konferencji, wizyt studyjnych itp.	Szt.	Dane własne
	Liczba projektów krajowych (EGO+partnerzy krajowi)	Szt.	Dane własne
	Liczba projektów zagranicznych (EGO+partnerzy zagraniczni)	Szt.	Dane własne
Zwiększanie jakości i sprawności administracji	Ilość szkoleń dla pracowników samorządowych	Szt.	Dane własne
	Ilość uczestników szkoleń dla pracowników samorządowych	Os.	Dane własne
	Liczba przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej	Szt.	Dane własne
	Liczba osób biorących udział w działaniach z zakresu partycypacji społecznej	Os.	Dane własne

„Program Interwencji Samorządów Terytorialnych w Celu Zmiany Społeczno-Gospodarczej i Integracji Obszaru Funkcjonalnego Subregionu EGO Położonego we Wschodniej Części Województwa Warmińsko-Mazurskiego” - "PRO EGO 2014-2020", wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, został przyjęty Uchwałą Nr 1/2016 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana z dnia 9 lutego 2016 r.